

Sprawozdanie merytoryczne z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie za rok 2022

Pomoc społeczna zgodnie z ustawą o pomocy społecznej jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w godnych warunkach a także zapobieganie powstawaniu sytuacji powodujących konieczność zastosowania instrumentów określonych w ustawie o pomocy społecznej.

Plan budżetu na 2022 r. na zadania z zakresu pomocy społecznej, realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie wynosił 3 039 894,37 zł zrealizowane zaś wydatki wyniosły 2 776 308,24 zł tj. 91,33%

Wydatki w 2022 r. w stosunku do 2021 r. zmniejszyły się o 362 475,14

POMOC OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM Z TERENU POWIATU WOŁOWSKIEGO

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Osobom niepełnosprawnym dofinansowano do:

- pobytu na turnusie rehabilitacyjnym ubiegało się 117 osób niepełnosprawnych, dofinansowanie otrzymało 50 osób niepełnosprawnych, na ogólną kwotę 75 565,00 zł.,
- likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu i technicznych ubiegało się 17 osób niepełnosprawnych, dofinansowanie otrzymało 13 osób niepełnosprawnych, na ogólną kwotę 49 998,00 zł.,

- przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych ubiegało się 205 osób niepełnosprawnych, dofinansowanie otrzymało 188 osób niepełnosprawnych na kwotę 321 388,00 zł.;
- sprzętu rehabilitacyjnego ubiegały się 4 osoby niepełnosprawne, które otrzymały dofinansowanie na kwotę 11 552,00 zł.;
- sprzętu rehabilitacyjnego dla osob prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej ubiegała się 1 organizacja tj. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie, otrzymało dofinansowanie na kwotę 53 000,00 zł.;
- sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadające osobowości prawnej ubiegało się 3 wnioskodawców, otrzymało 3 Wnioskodawców, którzy uzyskali dofinansowanie na kwotę 5 949,00 zł. tj.

Dolnobrzeskie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych – 1 999,00 zł.

„Festyn z okazji dnia Dziecka”, "Wycieczka do zoo", "Mikołaj"

Polski Związek Niewidomych – 1 949,00 zł. „Dzień Białej Laski,

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie – 2 000,00 zł. „Święta 2022”

Kolejnym zadaniem zrealizowanym w 2022 r. było zlecenie zadań fundacjom oraz organizacjom pozarządowym. O dofinansowanie zadania ubiegał się 1 Wnioskodawca
Przedmiotem zadania było wsparcie zadań z zakresu:

- organizowania lokalnych imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach – zadanie zrealizowało Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie – kwota dofinansowania 5 000,00 zł.

W 2022 r. na rehabilitację społeczną wydano 522 452,00 zł. Zainteresowanych uzyskaniem dofinansowania ze środków PFRON było 343 osób, dofinansowanie otrzymało 255 osób niepełnosprawnych.

Program pn. „*Aktywny Samorząd*” - ze środków PFRON w ramach pilotażowego programu dofinansowanie uzyskało 12 wnioskodawców na kwotę 102 805,00 zł.

W ramach programu w obszarze I o dofinansowanie ze środków PFRON kosztów:

1. pomoc w uzyskaniu prawa jazdy 1 osoba – 2 193,00 zł
2. pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania 4 osoby- 24 500,00 zł.
3. pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym 2 osoby - 34 900,00 zł.
4. pomoc w utrzymaniu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym 2 osoby - 3 133,00 zł.
5. pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania tech-

niczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, 1 osoba – 18 066,17,00 zł.

W ramach programu w obszarze II przyznano dofinansowanie kosztów nauki na poziomie wyższym dla 2 osób niepełnosprawnych na kwotę 9 598,00 zł.

Pracownik ds. PFRON w zakresie swoich zadań udzielał specjalistycznego poradnictwa nt. praw i uprawnień osób niepełnosprawnych, sporządzał sprawozdania kwartalne z wykorzystaniem środków PFRON. Przeprowadzał wywiady środowiskowe u osób niepełnosprawnych w związku z likwidacją barier architektonicznych lub kontrolą zakupionego sprzętu rehabilitacyjnego.

W związku z wprowadzeniem nowego programu pn. System Obsługi Wniosków (SOW) pracownik uzupełniał, wypełniał za wnioskodawców wnioski, skanował wnioski z całą dokumentacją i wprowadzał do programu SOW – 300 wniosków.

Środki na rehabilitację zawodową i społeczną w latach 2017 – 2022

Rok	środki PCPR – rehabilitacja społeczna	środki PUP –rehabilitacja zawodowa	środki ogółem na rehabilitację zawodową i społeczną
2017	256 996,00	80 000,00	336 996,00
2018	314 388,00	50 000,00	364 388,00
2019	344 751,00	50 000,00	394 751,00
2020	329 192,00	140 000,00	469 192,00
2021	386 313,50	230 677,50	616 991,00
2022	533 837,00	120 000,00	653 837,00

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Posiadanie orzeczenia wydanego przez zespół ds. orzekania o niepełnosprawności pozwala osobie zainteresowanej korzystać z następujących uprawnień:

1. możliwość uzyskania odpowiedniego zatrudnienia, np. w zakładach pracy chronionej, zakładach aktywności zawodowej (oczywiście nie oznacza to, że osoby niepełnosprawne mogą pracować wyłącznie w warunkach pracy chronionej),
2. możliwość korzystania ze szkoleń (w tym specjalistycznych),
3. podleganie przywilejom pracowniczym osób niepełnosprawnych: prawo do dodatkowych urlopów, przerw w pracy,
4. z ulg np. podatkowych, komunikacyjnych na przejazdy PKP i PKS, zwolnienie z opłat radiowo-telewizyjnych (abonamentu), na podstawie odrębnych przepisów,
5. możliwość uczestniczenia w terapii zajęciowej,
6. z zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,

7. z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych świadczonych przez instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
8. z uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego i innych świadczeń z pomocy społecznej (np. zasiłek stały, uzyskanie przez opiekuna świadczenia pielęgnacyjnego)
9. korzystania z uprawnień na podstawie art. 8 ustawy z 20.06.1997 Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908) – karta parkingowa

W roku 2022 obsada Zespołu kształtowała się następująco: przewodniczący, sekretarz;
6-u lekarzy: dwóch internistów, psychiatra, pediatra, laryngolog, neurolog;
5-ciu członków: psycholog, dwóch doradców zawodowych, pedagog, pracownik socjalny.
Podczas jednego posiedzenia komisji składu orzekającego udział bierze 1 lekarz i 1 członek.
Lekarze i członkowie ok. co dwa lata odbywają szkolenia w Wojewódzkim Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności we Wrocławiu. Zatrudniani są na umowę zlecenia lub na umowę zawartą z gabinetem lekarskim. W 2022 r. odbyło się 76 posiedzeń komisji składów orzekających.

W 2022 roku przyjęto ogółem 1005 wniosków o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności, wydano ogółem 1010 orzeczeń (z czego rozpatrzono wnioski z 2021 r.), w tym:

● **852** orzeczeń dla osób **powyżej 16 r.ż.** w tym zaliczających do:

- znacznego stopnia niepełnosprawności – 396
- umiarkowanego stopnia niepełnosprawności – 298
- lekkiego stopnia niepełnosprawności – 112
- niezaliczających do żadnego stopnia - 18
- odmowy – 28

● **158** orzeczeń dla dzieci **do 16 r.ż.** w tym:

- zaliczające do niepełnosprawności – 139
- niezaliczających do niepełnosprawności – 19

Wydano **147** legitymacji osób niepełnosprawnych, w tym:

Wydano **165** kart parkingowych osobom niepełnosprawnym, w tym:

- osoby niepełnosprawne – 165
- placówki - 0

Źródłem finansowania zadania z zakresu administracji rządowej pn. prowadzenie zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności była dotacja celowa z budżetu państwa w wysokości 270 041,00

ORGANIZACJA PIECZY ZASTĘPCZEJ RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ W POWIECIE WOŁOWSKIM

Rodzinna piecza zastępcza na terenie powiatu wołowskiego prowadzona była przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, w którym zatrudnieni byli pracownicy PCPR (trzech koordynatorów, dwóch psychologów).

W ciągu całego roku 2022 liczba rodzin objętych wsparciem koordynatorów wynosiła ogółem 48, umieszczonych w nich było ogółem 57 małoletnich. Dodatkowo Koordynatorzy wspierali rodziny zastępcze przybyłe z Ukrainy 5 rodzin, w których przebywało ogółem 28 dzieci. Dodatkowo koordynatorzy wspierali 14-tu pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej. Koordynatorzy średnio w miesiącu wykonywali po 10 wyjazdów w środowisko – bezpośrednie kontakty z rodzinami zastępczymi i dziećmi umieszczonymi w tych rodzinach, którym udzielał poradnictwa rodzinnego, wsparcia i pomocy w szukaniu rozwiązań trudnych sytuacji, odbywał rozmowy motywacyjne i informacyjne.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zorganizował łącznie 115 spotkań zespołów oceniających sytuację dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej (w tym 10 zespołów oceniających ukraińskie rodziny zastępcze). W zespołach brali udział: kuratorzy, psychologowie, pedagodzy szkolni, rodzice zastępczy, pracownicy PCPR, inne osoby zainteresowane sprawą dziecka oraz koordynatorzy. Ponadto Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali z psychologiem w zakresie udzielania dodatkowego wsparcia i rozwiązywania bieżących problemów rodzin; brali udział w przygotowaniu planów pomocy dziecku umieszczonemu w rodzinie zastępczej.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali z instytucjami:

- ośrodki pomocy społecznej – kontakt z pracownikami socjalnymi lub asystentami rodziny w zakresie współpracy w tworzeniu indywidualnych planów pomocy dziecku i planów pracy z rodziną,
- Sąd Rejonowy w Wołowie – współpraca z kuratorami sądowymi: bieżąca wymiana informacji; współpraca w zakresie tworzenia indywidualnych planów pomocy dziecku umieszczonemu w rodzinie zastępczej,
- Placówki oświaty – szkoły,
- poradnie psychologiczno – pedagogiczne,
- Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy – kontakt telefoniczny w zakresie poradnictwa merytorycznego oraz zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną,

- rodzice biologiczni,
- placówki opiekuńczo – wychowawcze.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej brali udział w szkoleniach wyjazdowych i online z zakresu:

1. Zachowania autoagresywne wśród dzieci i młodzieży.
2. Praca z rodziną z problemem przemocy.
3. Specustawa dot. Ukrainy – zorganizowane przez Związek Powiató Polskich.
4. Praca z dziećmi przejawiającymi zaburzenia (emocjonalne, psychiczne) i ich rodzinami.
5. Tworzenie planu pracy z rodziną.
6. Praca z rodziną z problemem uzależnienia.
7. Samobójstwa i samookaleczenia – diagnoza, interwencja kryzysowa i pomoc psychologiczna.
8. Strategor – z zakresu stosowania narzędzia służącego jst do jednolitego tworzenia strategii rozwiązywania problemów społecznych.
9. Radzenie sobie ze stresem.
10. Komunikacja z dzieckiem.
11. Trudne relacje: rodzina zastępcza – rodzina biologiczna.
12. Cyberuzależnienia i dopalacze – profilaktyka i formy pomocy.

W skład **rodzinnej pieczy zastępczej**, którą realizował powiat wołowski na 31.12.2022 r. wchodziło 43 rodzin zastępczych, przebywało w nich 55 dzieci, w tym:

- *rodziny spokrewnione* – 33 rodziny, w których przebywało 40 dzieci (dziadkowie, rodzeństwo),
- *rodziny niezawodowe* – 9 rodzin, w których przebywało 12 dzieci (ciocia, wujek),
- *rodziny zawodowe* - 1 rodzina, w której przebywało troje wychowanków.

Ilość rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci w latach 2017-2022

	rodziny zastępcze	umieszczone w nich dzieci
2017 r.	45	60
2018 r.	37	52
2019 r.	43	59
2020 r.	46	59
2021 r.	46	59
2022 r.	43	55

Wydatki w ramach świadczeń społecznych dla rodzin zastępczych (w tym pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych) wyniosły 555.850,00 z tego:

Wyszczególnienie	Średnio miesięczna liczba rodzin	Średnio miesięczna liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
kwota – rodziny zastępcze	43	55	695	555.850,00
jednorazowe przyjęcie dziecka do rodziny zastępczej	-	-	-	0,00
dofinansowanie do wypoczynku	-	-	-	0,00
pomoc na usamodzielnienie (pieniężna) dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych	-	-	-	0,00
pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych	-	-	-	0,00
pomoc jednorazowa	-	-	-	0,00

Ze względu na brak środków w powiecie wołowskim realizowano wyłącznie zadania w zakresie miesięcznych wypłat utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej.

W związku z obowiązkiem finansowania przez gminy części kosztów za utrzymanie dzieci przebywających w pieczy zastępczej w 2022 r. do powiatu wpłynęły środki w wysokości:

gmina	średniomiesięczna liczba dzieci	zwrot za 2021 r.	10% w 1 roku 30% w 2 roku 50% w 3 roku i pozostałych
Wołów	31	326.095,93	
Brzeg Dolny	30	295.131,21	
Wińsko	15	187.044,83	
razem	76	808.271,97	

W związku z obowiązkiem finansowania przez gminy części kosztów za utrzymanie dzieci przebywających w zakładach opiekuńczo - leczniczych w 2022 r. do powiatu wpłynęły środki w wysokości:

gmina	średniomiesięczna liczba dzieci	zwrot za 2021 r.
Brzeg Dolny	1	12.691,18
Wołów	0	0,00
Wińsko	0	0,00
razem	1	12.691,18

W 2022 r. rozwiązano 8 rodzin zastępczych, w tym:

- 3 rodziny zastępcze spokrewnione – 3 małoletnich wychowanków opuściło rodzinę zastępczą z powodu powrotu do rodziców biologicznych,
- 3 pełnoletnich wychowanków opuściło rodzinę zastępczą z powodu usamodzielnienia się,
- 2 dzieci z rodziny niezawodowej zostało przysposobionych/adopcja.

W 2025 r. zawiązano 5 nowych rodzin zastępczych, w tym:

- 5 rodzin zastępczych ustanowionych przez sąd.

W 2022 r. utworzono (postanowieniem polskiego sądu) 5 rodzin zastępczych w których przebywa 29 dzieci:

- 1 rodzina zastępcza spokrewniona – 1 dziecko,
- 1 rodzina zastępcza niezawodowa – 9 dzieci,
- 1 rodzina zastępcza niezawodowa – 7 dzieci,
- 1 rodzina zastępcza niezawodowa – 3 dzieci,
- 1 rodzina zastępcza niezawodowa – 9 dzieci.

Pomoc finansowa (miesięczne świadczenie na utrzymanie dziecka) rodzinom zastępczym, przybyłym z Ukrainy w 2022 r. wyniosła 239.320,25

Instytucjonalna piecza zastępcza na terenie powiatu wołowskiego w 2022 r. prowadzona była przez:

Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Typu Socjalizacyjnego w Wołowie przy ul. Kościuszki 17, Placówka posiada 1 grupę socjalizacyjną 14-osobową.

Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Wiosna” w Krzydlinie Małej, w skład placówki wchodzi cztery placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego po 14 dzieci.

Praca merytoryczna w placówkach opiekuńczo-wychowawczych:

- do instytucjonalnych placówek opiekuńczo-wychowawczych znajdujących na terenie powiatu wołowskiego PCPR wydał 46 skierowań z czego 16 dzieci pochodziło z powiatu wołowskiego;
- wydano 31 wygaśnień skierowań do placówek opiekuńczo-wychowawczych i przekazano dzieci: 15 do adopcji (2 z powiatu wołowskiego), 6 do rodzin zastępczych (1 z powiatu wołowskiego), 5 powróciło pod opiekę rodzin biologicznych (0 z powiatu wołowskiego), 1 dziecko przekazano do innej placówki opiekuńczo-wychowawczej, 1 dziecko przekazano do ZOL, 7 wychowanków z powiatu wołowskiego usamodzielniało się.

Ogółem na koniec 2022 r. w placówkach opiekuńczo – wychowawczych przebywało 43 dzieci pochodzących z powiatu wołowskiego, z czego 14 dzieci przebywało w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Typu Socjalizacyjnego w Wołowie; 24 dzieci w Wielofunkcyjnej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej "Wiosna" w Krzydlinie Małej; 3 wychowanków przebywało

w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej na terenie powiatu Milickiego oraz 2 wychowanków w placówce opiek. - wychow. w Środzie Śląskiej.

Powiat wołowski w 2022 r. zawarł 61 porozumień z innymi powiatami, które dotyczyły odpłatności za pobyt ich dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu wołowskiego.

W dalszym ciągu trwa spór w sprawie z powództwa Powiatu Wołowskiego przeciwko Powiatowi Milickiemu o uregulowanie należności za pobyt trójki małoletnich w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych "Wiosna" w Krzydlinie Małej. Sprawy sądowe prowadzone przez SWWB Kancelarię Pawną s.c.

Prowadzona sprawa skomplikowała się z uwagi na sprzeczne zeznania matki biologicznej małoletnich w stosunku do zgromadzonych materiałów dowodowych odnośnie ostatniego miejsca zamieszkania dzieci, wg matki była to Trzebnica a nie Milicz. Matka zeznała, że dzieci mieszkały w powiecie trzebnickim przed umieszczeniem w placówce opiekuńczo – wychowawczej w Krzydlinie Małej. Z uwagi na zgon matki biologicznej, który nastąpił w maju 2022 r. niemożliwym stało się ponowne przesłuchanie Jej celem skonfrontowania złożonych przez nią zeznań. Zeznania matki biologicznej podważyły wiarygodność zgromadzonych dowodów, m.in. dokumentu stworzonego przez pracownika PCPR w Trzebnicy, z którego wynikało, że w czasie skierowania dzieci do placówki zamieszkiwały w miejscowości w powiecie milickim.

Sąd okręgowy we Wrocławiu postanowił na wniosek Kancelarii Prawnej SWWB wezwać powiat trzebnicki do udziału w postępowaniu.

Przesłuchani zostali kolejni świadkowie, którzy potwierdzili, że dzieci przed umieszczeniem w placówce zamieszkiwały powiat trzebnicki.

Dnia 18.05. b.r. Kancelaria SWWB poinformowała, że złożyła wnioski o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania kolejnych świadków. W chwili obecnej Kancelaria oczekuje na wydanie przez Sąd Okręgowy stosownych zarządzeń.

Kwota należności dla powiatu wołowskiego wynosi na 31.05.2023 r. ok. 1.637.215,15 + odsetki + koszty procesowe.

PEŁNOLETNI (USAMODZIELNIAJĄCY SIĘ) WYCHOWANKOWIE

Pełnoletnim wychowankom placówek opiekuńczo - wychowawczych udzielono pomocy w wysokości ogółem 73.345,00:

Rodzaj świadczenia	liczba świadczeń	średnio miesięczna liczba wychowanków	kwota świadczeń w zł
pomoc pieniężna na usamodzielnienie	4	4	26.017,00
pomoc na kontynuowanie nauki	80	8	47.328,00

Pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych udzielono pomocy w wysokości ogółem 79.085,00:

Rodzaj świadczenia	liczba świadczeń	średnio miesięczna liczba dzieci	kwota świadczeń w zł
pomoc pieniężna na usamodzielnienie	6	6	20.928,00
pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	101	10	58.157,00

Ponadto do zadań pracowników socjalnych PCPR należało:

- co miesięczne naliczanie powiatom właściwym odpłatności za pobyt dzieci z innych powiatów, a przebywających w naszych placówkach opiekuńczo-wychowawczych:
- tworzenie comiesięcznych wykazów dzieci i naliczanie odpłatności do starostwa,
- przygotowywanie not księgowych,
- comiesięczne naliczanie odpłatności za pobyt dzieci pozbawionych władzy rodzicielskiej przebywających w placówkach poza powiatem wołowskim,
- udział w 3 wizytach domowych celem odebrania dzieci i zawiezienia do placówek opiekuńczo-wychowawczych (na podstawie postanowienia Sądu);
- sporządzanie sprawozdania z zakresu działalności stanowiska na potrzeby PCPR, Zarządu Powiatu, Urzędu Województwa Dolnośląskiego, dot. Cudzoziemców, repatriantów, uchodźców,
- praca w programie Vulcan, Top -Tim,

PROWADZENIE MIESZKANIA CHRONIONEGO

Mieszkanie chronione mieści się w Brzegu Dolnym przy ul. Zwycięstwa 7/3, przeznaczone jest dla byłych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych pochodzących z terenu powiatu wołowskiego. Mieszkanie przygotowane jest dla 3 wychowanków składa się z 2 pokoi, łazienki i kuchni. W mieszkaniu w 2022 r. przebywało 3 pełnoletnich wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej. Mieszkańcy ponoszą opłaty w zależności od ich sytuacji i dochodu, pozostała część współfinansowana jest z budżetu powiatu. Wychowankowie objęci są pomocą socjalną, pomocą w prowadzeniu indywidualnych programów usamodzielnienia, doradztwem i w razie potrzeby opieką psychologiczną przez pracowników PCPR. W ubiegłym roku dokonano drobnych napraw w mieszkaniu oraz pomalowano całe mieszkanie.

PRACA PSYCHOLOGICZNA ŚWIADCZONA PRZEZ PCPR

W 2022 roku PCPR w Wołowie zatrudniało na umowę zlecenia trzech psychologów. Dwóch psychologów w ramach ogółem 480 godzin udzielało pomocy psychologicznej rodzinom zastępczym, realizowali zadania zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tj: terapie, konsultacje z rodzinami zastępczymi, wykonywanie badań i wydawanie opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Uczestniczyli w zespołach do spraw okresowej sytuacji dziecka oraz stale bezpośrednio i telefonicznie konsultowali się z pracownikami PCPR (koordynatorami, pracownikami socjalnymi) odnośnie funkcjonowania dzieci przebywających w rodzinach zastępczych oraz ich opiekunów. Ponadto psychologowie wykonali diagnozy psychologiczne (dotyczących rozwoju intelektualnego, emocjonalnego oraz więzi rodzinnych) dzieci i młodzieży. Po przeprowadzonych badaniach udzielali opiekunom informacji zwrotnych oraz sporządzali opinię. Wykonaną pracę psychologowie dokumentują poprzez kartę pracy podpisywaną przez osoby, której udzielali pomocy psychologicznej oraz pisemne notatki.

Trzeci z psychologów w ramach 240 godzin w 2022 r. udzielał pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej oraz osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Bezpośrednią pracę psychologowie wykonywali poprzez rozmowy indywidualne (w siedzibie PCPR) oraz jeśli zaistniała taka potrzeba w warunkach domowych.

ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

PCPR realizował od maja do grudnia 2022 r. program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie, finansowany przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki w kwocie 9 180,00. Program realizowany był dla osób stosujących przemoc oraz skazanych z art. 207 kk.

Program ukończyło 6 osób, zajęcia odbywały się w godzinach popołudniowych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie. Ilość godzin w programie – 60 grupowych, 10 indywidualnych.

W 2022 r. PCPR w Wołowie realizowało zadanie dot. **udzielania pomocy repatriantom i osobom posiadającym Kartę Polaka.**

Powiat Wołowski otrzymał środki dla repatriantów z budżetu Państwa na pokrycie kosztów przejazdu, zagospodarowanie i bieżące wydatki oraz na pokrycie kosztów związanych z podjęciem na terytorium RP nauki przez dzieci repatriantów w wysokości 446.154,21 – środki dla 10 rodzin - 26 osób (114 494,69 w 2022 r. pozostała kwota w 2023 r.), z czego wydano 5 decyzji na wyposażenie lokali mieszkalnych na kwotę 36.870,46 dla rodziny 5 rodzin (16 osób). Ze względu na niewystarczające środki w 2022 r. DUW przekazał część środków w marcu 2023 r

Powiat Wołowski otrzymał z rezerwy celowej środki w wysokości 26.400 zł. na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżące utrzymanie w Rzeczypospolitej Polskiej dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej – środki przeznaczono dla 2 rodzin – 3 osoby (obywatele Ukrainy).

INNE ZADANIA

W 2022 r. PCPR w Wołowie wydał 55 decyzji dla osób niepełnosprawnych skierowanych do ośrodków wsparcia funkcjonujących na terenie powiatu wołowskiego tj. do:

- Powiatowego Ośrodka Wsparcia Dziennego „Nasz Dom” przyznano 25 miejsc, żadnej z osób nie naliczono odpłatności za usługi tam świadczone, zostały zwolnione lub odstąpiono z odpłatności;
- Powiatowego Ośrodka Wsparcia Środowiskowego Domu Samopomocy przyznano 30 miejsc wszystkie osoby zwolniono lub odstąpiono z odpłatności.

Przygotowano paczki świąteczne ze słodyczami dla dzieci z rodzin zastępczych.

500 + wydano 23 decyzji dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych wypłacono świadczenia na kwotę 107.192,00

STRUKTURA ORGANIZACYJNA PCPR

W roku 2022 strukturę organizacyjną PCPR tworzyły następujące stanowiska pracy/etaty:

1. kierownik/etat
2. starszy inspektor ds. świadczeń pomocy społecznej/etat
3. starszy inspektor ds. PFRON/etat
4. starszy pracownik socjalny / dwa etaty

5. koordynator rodzinnej pieczy zastępczej / trzy etaty
6. psycholog / trzy umowy zlecenia
7. sekretarz – Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności /etat
8. starszy inspektor – Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności /etat

POTRZEBY PCPR W WOŁOWIE W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Konieczność zapewnienia pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej dostępu do poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego i prawnego.
2. Zatrudnienie na umowę o pracę pracownika do realizacji zadań PFRON. Konieczność zatrudnienia drugiego pracownika spowodowana jest zwiększeniem zadań, w tym prowadzenie programu SOW, który wymaga składania wniosków w programie, wprowadzania ich poprzez skanowanie każdego dokumentu. Pojawia się problem z terminowym rozpatrywaniem wniosków. Absencja pracownika powoduje, że stanowisko PFRON nie jest obsługiwane w pełny sposób.

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2021-2030”

Realizacja powiatowego programu na rzecz osób niepełnosprawnych za 2022r.

Cele szczegółowe zgodne ze strategią:

1.1 Przystosowanie środowiska lokalnego do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zwiększenie aktywnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym:

1. Likwidacja barier architektonicznych, w miejscu zamieszkania dla 4 osób niepełnosprawnych z dofinansowaniem środków PFRON realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie;
2. Likwidacja barier w komunikowaniu się i technicznych ze środków PFRON dla 9 osób z dofinansowaniem środków PFRON realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie;
3. Dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego dla 4 osób niepełnosprawnych ze środków PFRON (PCPR);
4. Udział w programie „Aktywny Samorząd”- dofinansowania dla 15 osób niepełnosprawnych;
5. Dostosowanie budynku Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie do potrzeb osób niepełnosprawnych- platforma do transportu osób niepełnosprawnych.
6. Ośrodki Pomocy Społecznej realizowały:
  - usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji ruchowej,
  - specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
  - pracę socjalną w tym podejmowanie przez pracowników socjalnych działań mających ułatwienie

kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej, uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób niepełnosprawnych, pomoc w uzyskaniu dofinansowań ze środków PFRON, uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób niepełnosprawnych, kierowanie i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do ośrodków wsparcia, pomoc w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności,

- poradnictwo specjalistyczne w tym prawne i psychologiczne,
- zapewnienie pobytu w domach pomocy społecznej,
- pomoc finansowa: zasiłki stałe, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, zasiłki dla opiekunów,
- korzystanie z paczek żywnościowych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa,
- realizacja programu „Za życiem“,
- realizacja przez gminę Brzeg Dolny Lokalnego programu Aktywizacji Mieszkańców Gminy Brzeg dolny w latach 2020-2023 (29 osób niepełnosprawnych uczyszczających do Środowiskowego Domu Samopomocy).

7. Rozbudzanie społecznej świadomości, wspieranie i kreowanie właściwych postaw społecznych wobec niepełnosprawności poprzez organizowanie akcji charytatywnych dla osób niepełnosprawnych przez Szkolne Koła Wolontariatu i organizacje pozarządowe.

8. Zespół Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych w Wołowie zorganizował cykliczną akcję „Tydzień świadomości Autyzmu“ mającą na celu podniesienie świadomości i wrażliwości na temat autyzmu oraz zwrócenie uwagi na problemy z jakimi borykają się osoby z autyzmem oraz ich najbliżsi.

9. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołowie realizował usługi asystenckie w ramach programu: „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej“. Usługi mają na celu wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowanie w życiu społecznym. W roku 2022 usługi świadczone były na rzecz 9 osób niepełnosprawnych.

10. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie:

- 1) prowadziło rehabilitację osób niepełnosprawnych i zapobiegało pogłębianiu się niepełnosprawności,
- 2) wyrównywało poziom usług socjalnych, medycznych i innych form wsparcia poprzez prowadzenie Ośrodka Wsparcia Dziennego „Nasz Dom”.

11. Modernizacja Zespołu Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych w Wołowie – budowa klasopracowni gospodarstwa domowego i jej wyposażenie.

12. W listopadzie 2022 roku Urząd Miejski w Brzegu Dolnym podpisał umowę z PFRON dot. realizacji zadania pn.: „Dostępny Urząd Miejski w Brzegu Dolnym”. W ramach projektu zostały zakupione materace (2 szt.) i krzesła ewakuacyjne (2 szt.), które mają na celu ewakuację osób ze szczególnymi potrzebami w razie zagrożenia.

1.2 Wsparcie możliwie szerokiego rozwoju i edukacji na każdym etapie życia

1. Poradnie Psychologiczno – Pedagogiczne w Brzegu Dolnym i w Wołowie w odniesieniu do zaplanowanych działań i metod realizowały:

- 1) zadania terapeutyczne dla 26 dzieci i ich rodziców w ramach Zespołu Wczesnego Wspomagania Rozwoju Małego Dziecka
- 2) w ramach prac zespołów orzekających wydano - 154 orzeczenia, o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną stopnia lekkiego, umiarkowanego i znacznego, oraz opinie o wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka,

- 3) prowadzenie warsztatów i szkoleń : „Szkola dla rodziców i wychowawców”, „Deficyty i potrzeby przejawiające się w zachowaniu ucznia i nauczyciela”, „Trening umiejętności społecznych”,
- 4) poradnia wydała 707 opinie,
- 5) systematyczne poszerzanie księgozbioru biblioteki o tytuły dotyczące szeroko pojętego problemu niepełnosprawności oraz możliwość korzystania z niego przez osoby niepełnosprawne,¹⁴
- 6) przeprowadzono szkolenia „Dziecko z autyzmem w systemie edukacji”
- 7) prowadzono indywidualną terapię EEG Biofeedback usprawniającą koncentrację uwagi oraz wspomagającą terapię zaburzeń emocjonalnych-15 osób,
- 8) przeprowadzono szkolenia specjalistyczne p.n. Współpraca nauczyciela z rodzicami,
- 9) W poradni istnieje możliwość korzystania z zasobów cyfrowych oraz z czytelnicy IBUK LIBRA w formie zdalnej,
- 10) Realizacja studiów jednolitych I i II stopnia w których uczestniczą osoby z niepełnosprawnością.

2. W gminie Brzeg Dolny w placówkach oświatowych funkcjonują oddziały i klasy integracyjne.

3. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie prowadzi Dzienny Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy.

4. Miejska i Gmina Biblioteka Publiczna „TAMA” w Brzegu Dolnym, która całkowicie przygotowana jest dla potrzeb osób niepełnosprawnych tj. nie posiada barier architektonicznych, nadal utrzymuje stanowisko komputerowe przeznaczone dla osób niepełnosprawnych – słabowidzących. Dodatkowo w ciągłym użytkowaniu jest stacja do samodzielnego wypożyczania książek, która jest na odpowiedniej wysokości dla osób poruszających się na wózkach. Placówka współpracuje ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „LARIX” w Warszawie. Dla osób, które mają problemy z niedowidzeniem, biblioteka w swoim księgozborze posiada książki z powiększoną czcionką z serii Duże Litery. MiGBP „TAMA” w ramach działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami realizuje zadania z zakresu działań kulturalnych, informacyjnych.

5. Przedszkole Samorządowe nr 3 w Brzegu Dolnym dokonało zakupu „Zosi małej nauczycielki” – interaktywnego robota do rozwijania umiejętności swobodnego mówienia i kodowania dla dzieci z afazją. Dodatkowo placówka zakupiła monitor dotykowy w celu podniesienia jakości pracy z dzieckiem niepełnosprawnym.

1.3 Wzmocnienie i rozwój sektora pozarządowego działającego na rzecz osób niepełnosprawnych:

1. W 2022 r. w ramach konkursu na zlecenie zadań fundacjom oraz organizacjom pozarządowym z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie realizowało projekt pod nazwą „Integracyjne spotkanie świąteczne.

2. Dofinansowanie ze środków PFRON do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych dla 3 organizacji pozarządowych tj. Koło Terenowe w Wołowie Polskiego Związku Niewidomych, Dolnobrzeskie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych, Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie, Dolnobrzeskie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych.

3. Wsparcie finansowe gminy Brzeg Dolny dla organizacji pozarządowych:

- dowóz codzienny niepełnosprawnych na zajęcia w Wołowie,
- dotacja do zajęć z dogoterapii dla niepełnosprawnych dzieci,
- współfinansowanie imprez – „Na wesoło“, „Żyjmy razem a nie obok siebie“,

- współfinansowanie działań Dolnobrzeskiego Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych,
- bezpłatna pomoc prawna dla osób niepełnosprawnych.

1.4 Podniesienie jakości życia i zapewnienie optymalnych warunków do codziennego funkcjonowania osób niepełnosprawnych:

1.PCPR w Wołowie udzieliło dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym - 50 osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami.

2.Osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 60 roku życia, nieaktywne zawodowo mają możliwość korzystania w usług oferowanych przez 2 Dzielne Domy Seniora + (usługi kulturalno-oświatowe, usługi edukacyjne, rehabilitacja, zajęcia komputerowe, usługi socjalne, usługi kulturalno-oświatowa) – utworzone w każdej gminie (Brzeg Dolny, Wińsko, Wołów).

Gmina Wołów przystąpiła do programu „Wspieraj Seniora“.

3.Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie prowadziło rehabilitację osób niepełnosprawnych i zajęcia mające na celu zapobiegania pogłębianiu się niepełnosprawności.

PCPR w Wołowie przyznało dofinansowanie ze środków PFRON Stowarzyszeniu Osób Niepełnosprawnych w Wołowie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego.

4.Działanie na terenie powiatu 3 Ośrodków Wsparcia Dzielnego do których uczęszcza 80 osób niepełnosprawnych.

Otwarcie Domu Pomocy Społecznej „Niezwyczajne miejsce” przez Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie.

5.Liceum Ogólnokształcące im. J. M. Ossolińskiego w Brzegu Dolnym w roku szkolnym 2022/2023 było współorganizatorem debaty pt. „STOP BARIEROM! Obywatele ze szczególnymi potrzebami są wśród Nas!”. W debacie brali udział przedstawiciele władz samorządowych na szczeblu gminnym i powiatowym, Fundacji na rzecz Ziemi Wołowskiej, Ośrodka Wsparcia Dorosłych Osób Niepełnosprawnych w Brzegu Dolnym, Zespołu Szkół Specjalnych w Wołowie, Młodzieżowej Rady Powiatu Wołowskiego, Powiatowej rady Seniorów w Wołowie a także społeczność lokalna, mieszkańcy zmagający się z własną niepełnosprawnością lub niepełnosprawnością osób bliskich.

1.5 Tworzenie rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poprzez aktywizację zawodową

1. Powiatowy Urząd Pracy w Wołowie w roku 2022:

- 1)przeprowadził usługi z zakresu pośrednictwa pracy oraz poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych oraz pracodawców,
- 2)w ramach programu Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego) skorzystały 4 osoby niepełnosprawne (3 osoby staż, 1 prace interwencyjne),
- 3)w ramach programu Operacyjnego Wiedza i Edukacja Rozwój (POWER) dla osób do 29 roku życia- 1 osoba niepełnosprawna skorzystała ze stażu,
- 4)zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej ze środków PFRON - 1 umowa,
- 5) promocja zatrudniania osób niepełnosprawnych wśród lokalnych pracodawców.